

Trzy listy o wąsach i bródce

Ta lektura, podobnie jak tysiące innych, jest dostępna on-line na stronie wolnelektury.pl.

Utwór opracowany został w ramach projektu Wolne Lektury przez fundację Wolne Lektury.

WŁADYSŁAW SZLENGEL

CO CZYTAŁEM UMARŁYM

Trzy listy o wásach i bródce

I. DO CHARLIE CHAPLINA¹

Mistrzu! Wesółku najsmutniejszy,
Ty, co posiadłeś wielką sztukę,
w dniach najstraszliwszych właśnie od Ciebie
przykład zdobywa[m] i naukę...
że chociaż źle... choćby najgorzej,
i choćby ze śmiercią się kumać płąsem,
filozof głodny i kopany
jeszcze uśmiecha się pod wąsem...

Filozof, Radość

---

¹*Chaplin, Charlie* — właśc. Charles Spencer Chaplin, (1889–1977), aktor komiczny i reżyser, gwiazda kina niemego. Urodzony w Londynie, karierę zrobił w USA. Stworzył postać trampa Charliego, biedaka o złym sercu, wyposażonego w melonik, muszkę i laseczkę. W filmie *Dyktator* (1940) parodiował Adolfa Hitlera. [przypis edytorski]

2. DO OBWODOWEGO SZMERLINGA²

Przemoc, Pamięć

Daremnie męczysz się i pocisz
(pocić się nie jest w dobrym tonie...),
ażeby więcej ludzi zepchnąć
i więcej zmieścić ich w wagonie.

Daremnie z ludzi robisz masło,
by na centymetr plac wyzyskać,
nikt nie spamięta Twoich zasług
i nie spamięta nikt nazwiska...

Nie będzie placu im. Szmerlinga
(złe sławy przykre są — bo krótkie),
zapomną... jedno będą pamiętać...
...Ach, to ten potem pluł sobie w bródkę...

---

²*Szmerling, Mieczysław* — komendant Umschlagplatzu, znany z okrucieństwa, należał do wyższych funkcjonariuszy Żydowskiej Służby Porządkowej. [przypis edytorski]

3. DO MECENASA WACUSIA

Świetny humorzysta i literat,
mecenasa Wacus — Wacław Tajtelbaum³,
został wysłany...
Nie martw się, bracie (jeśli żyjesz).
Znow pióro może weźmiesz wkrótce.
Już Szmerling czeka cały drżący
na jeden Twój dowcip o swej bródce...
Na szczęście tak na świecie bywa
i to ratuje dzieje świata,
Szmerling trwa tylko 3 miesiące,
Chaplin trwa — długie, długie — — — lata...

Pamięć

---

³Tajtelbaum, Wacław — pisarz, poeta i satyryk, z zawodu adwokat, używający pseudonimu mecenasa Wacus. Przez pewien czas współtworzył ze Szlenglem program satyryczny „Żywi dziennik”. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/szlengel-trzy-listy-o-wasach-i-brodce/>

Tekst opracowany na podstawie: Władysław Szlengel, Co czytałem umarłym, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1979.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Publikacja sfinansowana ze środków pozostałych ze zbiorów, które nie zakończyły się sukcesem.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Agnieszka Tulicka, Aleksandra Kopeć, Paulina Choromańska, Paweł Koziol.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).